

**TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 97/2022/HC-PT

Ngày 16 - 02 - 2022

V/v Khiếu kiện quyết định hành chính về quản lý nhà nước trong lĩnh vực đất đai thuộc trường hợp giải quyết khiếu nại về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Hoàng Minh Thịnh

Các Thẩm phán: Ông Trần Xuân Minh

Ông Nguyễn Văn Hùng

- Thư ký phiên tòa: Bà Ước Minh Thanh Thuý - Thư ký Tòa án nhân dân Cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Mậu Hưng - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 02 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân Cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 48/2021/TLPT-HC ngày 12/01/2021 về việc: “Khiếu kiện quyết định hành chính về quản lý nhà nước trong lĩnh vực đất đai thuộc trường hợp giải quyết khiếu nại về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất”.

Do Bản án hành chính sơ thẩm số 29/2020/HC-ST ngày 29/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 213/2022/QĐ-PT ngày 25 tháng 01 năm 2022, giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Ông Nguyễn Hoàng T, sinh năm 1951.

Địa chỉ: Khóm 2, Phường H, thị xã G, tỉnh Bạc Liêu. (có mặt)

Người đại diện theo ủy quyền của ông Nguyễn Hoàng T: Ông Nguyễn Chí L, sinh năm 1981; Địa chỉ: Số nhà 109, Khóm 2, phường H, thị xã G, tỉnh Bạc Liêu. (có đơn xin xét xử vắng mặt)

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho ông Nguyễn Hoàng T: Ông Trần Hiếu Tr là Trợ giúp viên pháp lý, thuộc Trung tâm trợ giúp pháp lý tỉnh Bạc Liêu. (có mặt)

- Người bị kiện: Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Địa chỉ: Quốc lộ 1A, Phường 1, thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Ngô Quốc T, chức vụ Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu, văn bản ủy quyền số 19 ngày 23/4/2021. (có văn bản xin xét xử vắng mặt)

- *Người kháng cáo:* Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện, biên bản lấy lời khai và tại phiên tòa, người khởi kiện là ông Nguyễn Hoàng T và người đại diện theo ủy quyền của ông Nguyễn Hoàng T là ông Nguyễn Chí L thống nhất trình bày:

Ngày 10/01/1992, gia đình ông T có nhận chuyển nhượng của bà Lê Thị Đ thửa đất chiều ngang 4,5m, chiều dài 14m, đất tọa lạc tại Khóm 2, phường H, thị xã G, tỉnh Bạc Liêu với giá 70.000.000đ và 30 chỉ vàng 24k, khi mua có làm giấy tay, có chữ ký của bên bán là bà Đ, khi mua thì một phần là đất nền, một phần là ao đĩa. Sau đó, gia đình ông T bồi đắp trong nhiều năm thành nền bằng phẳng và quản lý sử dụng đến năm 2014, thì Ủy ban nhân dân thị xã G thu hồi để giao cho Công ty Trách nhiệm hữu hạn Xây dựng - Dịch Vụ - Thương mại P (gọi tắt công ty P) xây dựng dự án khu nhà ở thương mại và chợ trung tâm H, nhưng thực tế là lấy đất của ông giao lại cho công ty P để công ty này xây nhà và phân lô bán thu lợi nhuận. Khi thu hồi, Ủy ban nhân dân thị xã G không ban hành quyết định, có công bố mức bồi thường ban đầu là 5.000.000đ hỗ trợ công tôn tạo san lấp nên gia đình không đồng ý, sau đó Ủy ban nhân dân thị xã G mời lên thương lượng bồi thường số tiền 100.000.000đ, gia đình ông không đồng ý và tiếp tục khiếu nại. Ngày 08/8/2019, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G giải quyết khiếu nại ban hành Quyết định số 3304/QĐ – UBND ngày 08/8/2019 bác đơn khiếu nại của ông. Nay ông yêu cầu hủy Quyết định số 3304/QĐ – UBND ngày 08/8/2019 và yêu cầu Ủy ban nhân dân thị xã G bồi thường cho ông số tiền 2.500.000.000đ (hai tỷ năm trăm triệu đồng). Tại phiên tòa sơ thẩm, ông T rút một phần yêu cầu khởi kiện về việc yêu cầu Ủy ban nhân dân thị xã G bồi thường cho ông 2.500.000.000đ; chỉ yêu cầu hủy Quyết định số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Người bị kiện là Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, người đại diện theo ủy quyền là ông Huỳnh Công Quân trình bày:

Phần đất mà ông T yêu cầu bồi thường có nguồn gốc là của bà Lê Thị H trước năm 1975. Đến năm 1977, Nhà nước thu hồi của bà H 5.000m² để xây dựng rạp hát H, sau này rạp hát không còn hoạt động, nhưng Nhà nước vẫn tiếp tục quản lý. Đến ngày 11/7/2014, Ủy ban nhân dân tỉnh Bạc Liêu ban hành Quyết định số 1078/QĐ-UBND thu hồi 15.938,24m² đất của Ủy ban nhân dân huyện G (nay là thị xã G) giao cho Công ty P trong đó có phần đất rạp hát H, để đầu tư xây dựng khu nhà ở thương mại và chợ trung tâm H. Việc ông T cho rằng ông mua của bà Đ là không có cơ sở xem xét giải quyết vì phần đất này là đất rạp hát H do Nhà nước quản lý. Nhà nước không có giao hay công nhận cho bà Đ. Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G ban hành Quyết định số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 về việc giải quyết đơn khiếu nại của ông Nguyễn Hoàng T là đúng quy định pháp luật.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 29/2020/HS-CT ngày 29/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu đã quyết định:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Hoàng T về việc yêu cầu hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Đình chỉ một phần yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Hoàng T yêu cầu Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu bồi thường cho ông số tiền 2.500.000.000đ.

Ngoài ra Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 08/12/2020 người bị kiện là Chủ tịch UBND thị xã G có đơn kháng cáo với nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc sửa bản án sơ thẩm bác yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Hoàng T.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Đại diện theo uỷ quyền của người khởi kiện và người bị kiện đều có đơn xin xét xử vắng mặt. Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện và đại diện viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh cùng đề nghị xét xử vắng mặt các đương sự. Hội đồng xét xử căn cứ Điều 225 Luật tổ tụng hành chính tiến hành xét xử vụ án.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người khởi kiện phát biểu: Ủy ban nhân dân thị xã G không cung cấp được Quyết định thu hồi đất số 07, trong khi các chứng cứ thể hiện nguồn gốc đất do ông T nhận chuyển nhượng từ bà Đ, có lời khai của ông tổ trưởng khu phố xác nhận. Bà Đ là người sử dụng đất từ lâu và chuyển nhượng lại cho ông T năm 1992. Ông T sử dụng đất từ trước ngày 15/10/1993 nên theo quy định của pháp luật đất đai thì ông đủ điều kiện được bồi thường về đất khi Nhà nước thu hồi đất nhưng UBND thị xã G không ban hành quyết định thu hồi đất và không bồi thường về đất cho ông T là chưa đúng pháp luật. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm xét xử chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông T là có căn cứ, đúng pháp luật, đề nghị Hội đồng xét xử bác kháng cáo của người bị kiện và giữ nguyên án sơ thẩm.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Cấp cao tại thành phố Hồ Chí Minh phát biểu:

Về việc tuân theo pháp luật: Kể từ khi thụ lý vụ án đến thời điểm xét xử phúc thẩm, Thẩm phán và Hội đồng xét xử đã tuân thủ đúng các quy định của Luật tổ tụng hành chính.

Về nội dung: Ủy ban nhân dân thị xã G có phúc đáp các văn bản của Tòa án cấp sơ thẩm, các tài liệu, chứng cứ thể hiện diện tích đất mà ông T nhận chuyển nhượng của bà Đ là thuộc diện tích đất 5.000m² của bà Hoá mà Ủy ban nhân dân tỉnh đã thu hồi theo Quyết định số 07. Như vậy, có căn cứ xác định đây là đất do

Nhà nước quản lý, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của người bị kiện và sửa án sơ thẩm theo hướng bác yêu cầu khởi kiện của ông T.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ đã được xem xét tại phiên tòa, kết quả tranh tụng tại phiên tòa; Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

[1] Đơn kháng cáo của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu đúng về hình thức, nội dung và được nộp trong hạn luật định nên kháng cáo của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G được Hội đồng xét xử cấp phúc thẩm xét xử vụ án theo thủ tục phúc thẩm. Tại phiên tòa phúc thẩm hôm nay, người khởi kiện và người bị kiện đều có đơn xin xét xử vắng mặt, Hội đồng xét xử phúc thẩm căn cứ Điều 225 Luật tố tụng Hành chính tiến hành xét xử vụ án.

[2] Về thẩm quyền xét xử, về thời hiệu khởi kiện như nhận định của Tòa án cấp sơ thẩm là đúng quy định pháp Luật Tố tụng hành chính năm 2015.

[3] Về đối tượng khởi kiện: Tòa án cấp sơ thẩm xác định Quyết định số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G là đối tượng khởi kiện vụ án hành chính là đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 3 Luật Tố tụng Hành chính. Tuy nhiên các tài liệu trong hồ sơ thể hiện, ông Nguyễn Hoàng T có đơn gửi UBND thị xã G yêu cầu Ủy ban trả lại diện tích đất 4,5mx14m để ông tự cất nhà hoặc là cấp đất tái định cư cho gia đình ông vì ông là chủ sử dụng diện tích đất này. Khi Nhà nước xây dựng dự án khu nhà ở thương mại và chợ trung tâm H đã không ban hành quyết định thu hồi, bồi thường thỏa đáng cho gia đình ông. Ngày 25/12/2018 UBND thị xã G ban hành văn bản số 839/UBND trả lời cho ông T, văn bản nêu rõ “Căn cứ theo Điều 21 Quy định về chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Bạc Liêu (ban hành kèm theo Quyết định số 12/2012/QĐ-UBND ngày 29/11/2012 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bạc Liêu) thì phần đất bà Đ chuyển nhượng cho gia đình ông T không đủ điều kiện được bồi thường. Bởi vì, phần đất này là đất rập hát H do Nhà nước quản lý, Nhà nước không có giao hay công nhận cho bà Đ.”. Như vậy căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 3 Luật Tố tụng Hành chính thì văn bản số 839/UBND nêu trên là Quyết định hành chính có liên quan. Mặc dù ông T không khởi kiện đối văn bản số 839/UBND nhưng khi xem xét tính hợp pháp của Quyết định số 3304/QĐ-UBND ngày 08/8/2019 của Chủ tịch UBND thị xã G thì cần phải xem xét tính hợp pháp của quyết định hành chính có liên quan là văn bản số 839/UBND nêu trên theo quy định tại Điều 193 Luật Tố tụng Hành chính. Tòa án cấp sơ thẩm không xem xét tính hợp pháp của văn bản số 839/UBND ngày 25/12/2018 của UBND thị xã G và không đưa UBND thị xã G vào tham gia tố tụng với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, ảnh hưởng đến quyền và nghĩa vụ của các đương sự. Do đó, Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận một phần kháng cáo của Chủ tịch UBND thị xã G, huỷ bản án sơ thẩm và chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu xét xử lại theo đúng quy định của pháp luật.

[4] Ngoài ra, ngày 29/9/2020 Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu mở phiên tòa xét xử sơ thẩm, phía bên người bị kiện vắng mặt tại phiên tòa. Đến ngày 26/11/2020, Tòa án cấp sơ thẩm mới tổng đạt bản án sơ thẩm cho người bị kiện là

chậm trễ, vi phạm Điều 196 Luật tổ tụng Hành chính năm 2015, Toà án cấp sơ thẩm cần rút kinh nghiệm.

[5] Về án phí:

Án phí hành chính sơ thẩm sẽ được quyết định khi Toà án cấp sơ thẩm xét xử lại vụ án.

Do kháng cáo được chấp nhận một phần nên Chủ tịch UBND thị xã G không phải chịu tiền án phí hành chính phúc thẩm .

[6] Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát xét xử phúc thẩm đề nghị sửa án sơ thẩm là không có căn cứ nên không được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 3 Điều 241 Luật Tổ tụng Hành chính.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 31 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận một phần kháng cáo Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Huỷ Bản án hành chính sơ thẩm số 29/2020/HC-ST ngày 29 tháng 9 năm 2020 của Toà án nhân dân tỉnh Bạc Liêu xét xử khiếu kiện hành chính giữa người khởi kiện ông Nguyễn Hoàng T với người bị kiện Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã G, tỉnh Bạc Liêu.

Về án phí:

- Án phí hành chính sơ thẩm sẽ được quyết định khi Toà án cấp sơ thẩm xét xử lại vụ án.

- Chủ tịch UBND thị xã G không phải chịu tiền án phí hành chính phúc thẩm. Hoàn trả cho Chủ tịch UBND thị xã G tiền tạm ứng án phí hành chính phúc thẩm 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo biên lai thu tiền số AA/2014/0014966 ngày 16/12/2020 của Cục thi hành án dân sự tỉnh Bạc Liêu.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Thành viên Hội đồng xét xử

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Trần Xuân Minh

Nguyễn Văn Hùng

Hoàng Minh Thịnh